

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ

Copyright, 1951, by the Society of the
Franciscan Fathers of Greene, Maine.

XXXVI. Nr. 32 (58)

PENKTADIENIS (FRIDAY) RUGPĖČIO (AUGUST) 10 D. 1951 M.

SIX CENTS

LIETUVOS UŽSIENIO PASUS PRIPAŽIŲTA

Ryšium su pasitaikiusiais kai kurių Vokietijos konsulatų abejotomis ar jie turi teisę vizuoti Lietuvos užsienio pasus, VLIKas įteikė Vokietijos užs. reikalų ministerijai raštą, prašydamas duoti savo konsulatams šiuo reikalu teigiamų nurodymų. Užsienio reikalų ministerija į VLIKo raštą atsakė, kad Vokietijos konsularinės įstaigos yra įgalintos vizuoti pasus, kurie yra išduoti veikiančių Lietuvos diplomatinių bei konsularinių įstaigų ir atitinka bendrąsias užsienio pasų taisykles. Lietuvos atsto-

vo Paryžiuje Dr. St. Bačk'o pastangomis prancūzų įstaigų pabaltiečių pasų vizavimo klausimas taip pat išspręstas palankia prasme.

LIETUVIŲ KULTŪRININKŲ SUVAŽIAVIMAS VOKIETIJOSJE

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Valdybos iniciatyva liepos 29 d. Muenchene buvo sušauktas Vokietijoje tebeįvykusių kultūrininkų - rašytojų, muzikų, teatro, laikraštininkų - suvažiavimas įvairiems kultūriniais klausimams aptarti. Ta proga buvo išklausti V. Brazaitienės, M. Budriūnos, rašytojų, Giedrės, Dr. J. Grinius ir St. Vytkinto aktualūs pranešimai, palydėti gyvų diskusijų. Suvažiavimas išrinko Kultūros Tarybą, kuri padės Bendruomenės Valdybai kultūrinius klausimus sprendžiant ir vykdančią. Jai pavesta paruošti ir Kultūros Fondo organizavimo klausimą, kad Vokietijos Lietuvių atstovai Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime įseitu su aiškiais pasiūlymais.

I Kultūros Tarybą išrinkti V. Brazaitienė, M. Budriūnas, rašytojai, Giedrė, Dr. J. Grinius ir "Ventos" leidėjas J. Rimeikis. Šiems pavesta kitus reikalingus žmones kooptuoti.

PRADĖS VEIKTI LAISVOSIOS EUROPOS UNIVERSITETAS

Laisvosios Europos Universitetas Tremtyje greit pradės veikti. New Yorko Valstybėje oficialiai kuriama nauja organizacija, vardu - "L'Université Libre en exil de l'Europe". Jos tikslas - padėti studentams, kilusiems iš už geležinį uždarą, studijas tęsti. "Universitetas Tremtyje" yra įgalintas prašyti dovanų, subsidijų, lėšas paskirstyti ir kontroliuoti nutarimus, liečiančius stipendijas, šalpos organizacijas bei šalpų paskirstymą. Jis ypač padės jauniems studentams tremtiniais. Jis tikisi pradėti darbą š. m. rudenį ir laiku pranešti žinias, liečiančias įstojimą į universitetą. Šis universitetas suteiks savo studentams galimumą sekti bendrąjį kursą geriausiose Vakarų universitetuose. Be to, jis organizuos specialius kursus, liečiančius istoriją ir kultūrą tų kraštų, iš kur yra kilę studentai tremtiniai. Galimybės ribose profesorai tremtiniai skaitys šių kursų paskaitas. Pagaliau, universitetas remia mokslinius tyrinėjimus, leidinius Rytų ir Vakarų Europos kultūriniam vieningumui stiprinti. Visur, kur bus įkurta "Universiteto Tremtyje" skyriai, pavadinti "College de l'Europe".

Derybos Teherane vyksta

Teheranas. — Prez. Trumano patikėtiniui Harriman tarpininkaujant, iranėčių ir anglų derybos dėl naftos prasidėjo iš naujo. Jos vykstančios gana draugiškos nuotaikos ir esą jau pasiekta šiek tiek pažangos, nors dar galutinai nėra paaiškėję, ar susitarti pavyks.

Sovietai siūlo didžiųjų valstybių paktą

Washingtonas. — Sovietų Aukščiausios Tarybos prezidento pirmininkas Švernikas atsiuntė prez. Trumanui tos tarybos prezidentui priimtą rezoliuciją, kurioje "taikai stiprinti" siūloma sudaryti penkių didžiųjų valstybių paktą. To paktio tikslas, anot Šverniko, būtų ginklavimo apribojimas ir uždraudimas atominių ginklų. Nors tos didžiosios valstybės Šverniko nepaminėtos, bet manoma, jog turima galvoj Sovietai, JAV, Anglija, Prancūzija ir komunistinė Kinija.

Paskelbė ir Trumano laiską

Ši Sovietų rezoliucija yra pirma ir pasiūta JAV ryšium su prez. Trumano prieš mėnesį laiko Švernikiui pasiūta JAV kongreso rezoliucija, kad JAV siekia taikos sugyvenimo su visomis pasaulio tautomis, įskaitant ir Sovietų tautas.

Prez. Trumanas buvo pareiškęs pageidavimą, kad ši kongreso rezoliucija būtų pasiūlyta Sovietų visuomenei, kuri iš jos galės įsitikinti, jog JAV politika siekia tik taikos. Bet Sovietai jos neskelbė, kol pasiuntė Trumanui savo rezoliuciją. Tik kartu su ja paskelbė ir JAV kongreso jiems pasiūstą pareiškimą. Ir šiuo atveju jie pasielgė, taip kaip su anglų užs. reik. ministerio Morrisono straipsniu, kurį paskelbė tik su savo į tą straipsnį atsakymu, pikta puolančiu Vakarais.

Valstybės Departamento pareiškimas

Dėl Šverniko atsiųsto prez. Trumanui Sovietų Aukščiausios Tarybos rezoliucijos Valst. Departamento pareiškė, jog tai tėra propagandos spastai. Naujam pasiūlyme tepakartota nuo 1949 m. Sovietų keliama propagandiniai siūlymai. Dėl to Valst. Departamentas pabrėžė, jog Sovietai vietoj savo "taikos propagandos" turė-

tų išpildyti jau įsipareigotas taikos prievolės, kurios yra pažymėtos Jungt. Tautų chartoje. JAV naująjį Sovietų pasiūlymą matuoja ne Sovietų žodžiais, bet darbais. Taikai išlaikyti reikalingos priemonės esančios sužymėtos Jungt. Tautų chartoje, ir reikia jas išpildyti, o ne daryti naujus suitarimus. Be to, Sovietai savo įsipareigojimus tiek kartų jau pažeidę, kad pasaulis jų ištikimybę sutartims yra netekęs pasitikėjimo.

Apskritai, JAV nuomone, pasaulio taikos ir kitos problemos turi būti sprendžiamos Jungt. Tautose, o ne šalia jų sudarytuose susigrupavimuose. Tad ir Sovietų siūlomas didžiųjų valstybių paktas JAV neprimtinas. Jei prez. Trumanas Švernikiui atsakys, manoma, jog ta prasme ir bus atsakyta.

Apskritai, vyrauja įsitikinimas, jog šios savo rezoliucijos pasiuntimu Sovietai tik siekia kaip nors sulaukyti Vakarų ginklavimosi, kuris grėsmė pasaulio užkariavimo planus.

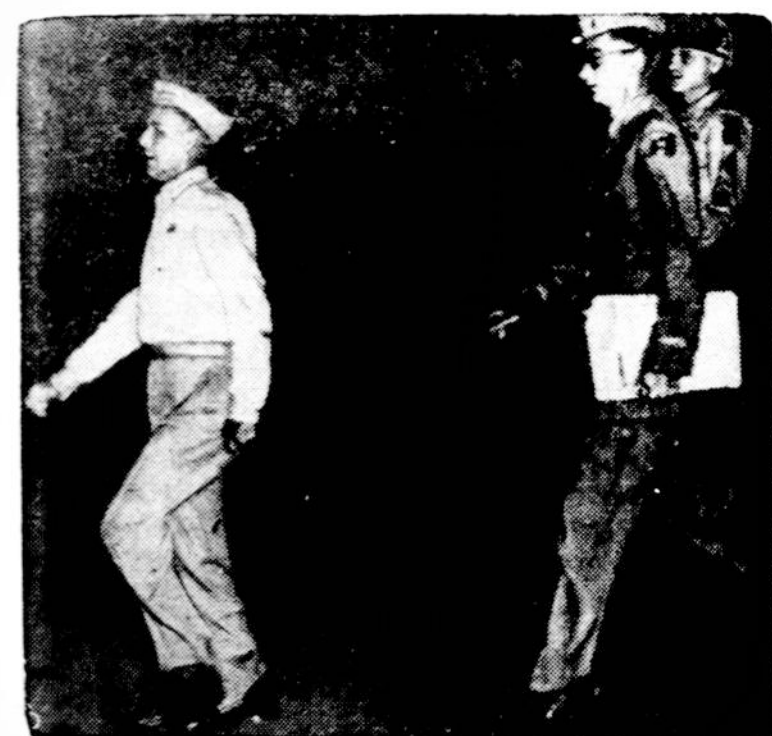
DERYBOS KAESONGE SUSTOJUSIOS

Tokio. — Komunistų atsakymą, kad jų ginkluotų karių pasirodymas neutralioje derybų zonoje yra smulkus dalykas ir kad derybos dėl to gali būti tęsiamos, gen. Ridgway palankiai nepatenkinamą ir pareikalavo pilnos garantijos, jog tokie dalykai daugiau nepasikartos. Komunistai į šį Ridgway reikalavimą dar neatsakė, ir nežinia, kada derybos iš naujo prasidės ir ar iš viso jos prasidės. Tuo tarpu komunistų radijas tik puola įvairiais būdais amerikiečius. Jie įrodinėja, kad dėl tokio "menko dalyko" nesą pagrindo derybas nutraukti ir kad tuo būdu amerikiečiai norį tik laimėti laiko savo pajėgoms sutelkti. Be to, sąjun-

gininkams prikašioja, kad jų lūktuvali pažeidę Kinijos teritoriją ir vartoja nuodingas dujas. Šiuos priekaištus sąjungininkų vadovybė tuojau pat griežtai atmetė.

Nutrūkus deryboms, sąjungininkų oro pajėgos smarkiai naikina priešų užnugarį karius, tankus, atlikdamos vienos nakties būvy ligi 700 kovos skridimų. Pačiame fronte kovos yra sumažėjusios ligi paskirų žvalgybinių dalinių susidūrimų.

—Rytų Vokietijoje išleistas tvarkis, jog Stalino raštus negalima skaityti, gulint lovoje.

Gen. Matthew B. Ridgway išeina iš posėdžio Tokyo, kur tarėsi su Jungtinių Tautų delegacija dėl karo pailiųjų Korejoje. Pasitarimai dėl pailiųjų su komunistais užkluvo. Komunistai jau kelintą kartą sulaužo savo žodį.

Karo reikalams 56 miliardai

Washingtonas. — Atstovų rūmų biudžeto komisija 1.542.608.500 dolerių sumažino prez. Trumano pasiūlytą 1951-52 m. karo reikalams sumą, bet ir priėmė 56.062.405.890 dolerių sumą yra rekordinė.

Komisija, perduodama savo priimtąją sumą svarstyti rūmų plenumui, pažymėjo, kad ši suma dar sudaro tik dalį ligi 1952 m. birželio 30 d. numatomų kariniams reikalams lėšų. Kaip komisija nurodė, šios milžiniškos išlaidos reikalingos sukurti pajėgą, kuri karo atveju galėtų kraštą apsaugoti nuo pavojaus.

Burmios komunistus remia kinai

Rangunas. — Komunistiniai Burmios sukilėliai pasiekė krašto šiaurinę sieną, kur jie turi sąlytį su kinų komunistais ir gauna iš jų pagalbą. Gautomis žiniomis, iš pasienio atramos punkty Burmios ir Kinijos komunistai planuoja pradėti bendromis jėgomis Burmios puolimą.

IRO įkurdino 955- 000 tremtinių

Frankfurtas. — Per ketveris savo veiklos metus IRO yra įkurdinusi 955.178 tremtinius ir 72.417 repatriavusių. Iš bendro įkurdintųjų skaičiaus JAV perkelta 282.818 tremtinių, Australija — 177.311, Izraelis — 108.892. Kiti kraštai priėmė mažiau. Yra dar likę 148.367 IRO globos reikalingų tremtinių, kurių 140.000 ruošiasi taip pat emigruoti.

ŠUGLAUSTOS ŽINIOS

- Žemės ūkio biuras pareiškė, jog manoma, kad dėl didelių išteklų maisto kainos šiais metais greičiausiai nebekils. Per pastutinius dvyliką mėnesių jos yra pakilusios apie 12%.
- Senatorius McCarran iškėlė Senate pasiūlymą, kad JAV nutrauktų su visais komunistiniais kraštais diplomatinis santykius ir kad Sovietai su savo satelitais būtų pašalinti iš Jungt. Tautų.
- Iš sovietinės Vokietijos zonos į Berlyno vakarinius sektorius kasdien atbėga apie 200 pabėgėlių.
- Atstovų rūmų gynybos komiteto pirm. Vinson iškėlė reikalavimą, kad galimai greičiausiai laiku JAV oro pajėgos būtų padidintos ligi 163 grupių, taigi dvigubai tiek, kaip yra šiuo metu.
- Atstovų rūmuose atst. Bonner pranešė, jog prezidentas Trumanas numato atlikti inspekciją kelione, kurios metu pirmoji eilė būtų patikrinta kariniai įrenginiai ir karinius reikmenis gaminančios įmonės.
- Susipažinti su gyvenimu vakariniuose sektoriuose jau apsilankė apie 60.000 į Berlyną suvežto komunistinio jaunimo. Nemaža pereinančių sektorių sieną komunistinė policija suareštavo.
- Valst. Departamentas paskelbė, jog rugsėjo 1 d. San Francisco JAV, Australija ir Naujoji Zelandija pasirašys Pacifiko paktą.
- Prancūzų parlamentas 391 balsu prieš 102 patvirtino Rene Pleven ministerių pirmininku.
- JAV mobilizacijos įstaigos viršininkas gen. Hershey pareiškė, jog imtasi priemonių, kad ir užsieny esantieji JAV atitinkamo amžiaus piliečiai atliktų savo karinę prievolę.

Lt. Pulk Harrison G. Travis (viduryje), atsiųstas iš inžinieriaus instruktoriaus pareigų West Point karinėje akademijoje, tariai su savo sūnum Harrison Travis (kairėje) ir Ronald L. Clough, ryšium su pašalinimu 90 kadetų iš West Point. Jie pašalinti už "ai, kad per egzaminus pasirėmė "parama iš šalies." Dešinėje pašalintas Gilbert Reich "Harrisburg, Pa. pareiškė, kad jo "sąžinė švari." Pašalinimas sukėlė didelį triukšmą visoje Amerikoje.

Darbininkas

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES	PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$5.00	Amerikoje metams \$5.00
Brooklyn, N. Y. \$5.50	Brooklyn, N. Y. \$5.50
Half year \$3.00	Pusei metų \$3.00
Foreign \$5.50	Užsienyje \$5.50

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. Glenmore 5-7068

NEPAGEIDAUJAMI BĖGLIAI

Yra dvi valstybės, kurioms bėgliai sudaro didelio rūpesčio: Sovietų Rusijai ir Švedijai. Pirmoji nenori, kad iš jos kas bėgtų, o antroji nepageidauja, kad pas ją kas atbėgtų. Abi kaimynės, susėdusios prie Baltijos marių viena prieš kitą, gali pikta susipėsti. Jas rėša toks netikras draugiškumas, kad užtektų ir vieno bėglio tam silpnam siūlui nutraukti.

O pastarosiomis dienomis tų bėglių iš Lietuvos ir Lenkijos atsirado nebe vienas ir ne du. Pabėgę 3 lietuviai iš rusų žvejų laivo, nukreipto į Švedijos krantus. Atskrido iš Poznanės 4 lenkai, apsišaudę dar su rusais. Iškopę į krantą 16 lenkų jūrininkų, sukelę karo laivė riaušes ir atspalaidavę nuo bolševikų. Bolševikų žodžiais tariant, tai nėra kokie paprasti bėgliai, o „maistinėinkai“. Kas juos priglaudžia, palaiko „maistą“ prieš Sovietų Sąjungą. Tai jau grasinimas. Švedijai jis sudaro rūpesčio.

Rūpestis niekam nėra malonus, o ypač tada, kai reikia ir vilką pasotinti ir avį išlaikyti sveiką. Švedija yra atsidūrusi tokio nelaimingo piemens padėtyje. Ligi šiol jai sekėsi laviruoti: vilką sotinti svetimomis aukomis, kad pati neliktų suplėšyta. Pamename, kaip prieš kelerius metus ji išdavė bolševikams nelaimingus baltiečius karius, kurie pas ją prieglaudus ieškojo. Savo visuomenėje ir visame pasaulyje socialistinė Švedijos vyriausybė tada susilaukė nemalonių priekaištų. Dabar jau, tur būt, nebe norės to pakartoti?

Dabar ir laikai jau pasimainė. Švedija įsitikino, kad jos „amžinas neutralumas“, kuris ligi šiol ją turtino ir sotino, raudonojo vilko nebe pasotins nei jos pačios kailiu. Reikia jau kitaip gintis: kalti ginklus ir nemindžioti žmoniškumo, kuriuo pasaulyje visi politiniai bėgliai naudoja, išskyrus tik Sovietų Rusiją. Ten žmoniškumas jau seniai yra pakastas po Lenino stikliniu karstu.

Sovietų Sąjungos dūžtamas stiklinis rojus ir yra ta priežastis, kad iš ten neleidžiama žmonėms išeiti. O kas pasprunka, net savo gyvybę rizikuodamas, tas ieškomas ir gaudomas po viso pasaulio pakraščius. Ir visai suprantamas toks bolševikų uolumas. Bėglių pasakojimai, kaip Sovietuose žmogus suskurdęs ir prispaustas, yra pavojingiesni už akmenis stikliniams pastatams. Jie daužo komunistinį rojų be pasigailėjimo. Už tai yra gaudomi, persekiojami ir šmeižiami. Čia pat Amerikoje, kiek tik įstengia, pabėgusius nuo bolševikų murzina ir siūdo su juos priglaudusius. Labai daug nesupratusių, kurie įsideda tarp naujai atvykusių ir senesnių lietuvių, yra pakurstomi iš šalies maskvinių agentų. Jie turi instrukcijas tai daryti. Maskva uoliai rūpinasi, kad jai nepageidaujami bėgliai niekur ramybės nerastų.

Tačiau Amerika nėra tas kraštas, kaip Švedija, kuri kratytis nelaimingais žmonėmis padėti. JAV yra daug bėglių priglaudusios senais laikais, priglaudžia ir dabar. Tuo ji stipri yra ir šviesi šalis. Nereikia jai pūsti į akis dūmų, kaip Sovietams, kad čia gyvenimas yra laisvas ir žmoniškas. Tai žino viso pasaulio bėgliai ir traukia į šį kraštą. Ir anie pabėgusieji į Švediją norėtų Amerikos krantus pasiekti. Jie žino, kad iš čia jau nebus išduoti. Tikra laisvė žmonių vergijai neparduoda.

Ne tik visi Amerikos spauda, bet ir didieji pasaulio laikraščiai rašė apie darbininkų riaušes Vilniaus odo fabrike. Darbininkai pasipriešino, kai iš jų buvo pareikalauta dirbti ilgesnį laiką už tą patį atlyginimą. Policijai atvykus, apie 40 darbininkų skaudžiai nukentėjo: buvo užmušti ir sužeisti. Žymiai daugiau, be abejonės, buvo jų areštuota, bet Valstybės Departamentą pasiekusi žinia visų smulkmenų nenurodo.

Komunistų laikraščiams tai davė pagrindą tą žinią neigti. Jie sūdo, kaip širšių lizdas, pagaliu pabadytas. Labai jau parpuo jiem bolševikus ginti, kad nekristų nei mažiausias šešėlis ant „šviesiosios Sovietų Sąjungos“. Ten esą darbą normuoja įstatymai ir profesinės sąjungos su fabriku vadovybėmis, tai negali kilti ir jokių riaušių. Ar tikrai taip yra, tegu atsako patys Sovietų Sąjungos įstatymai, kuriais komunistai gina jos „nekaltybę“. Iš to paaiškės ir kokios priežastys vertė Vilniaus darbininkus pasipriešinti.

Sovietų Sąjungoje darbas nėra laisvas

Kol Sovietų Sąjungoje nebuvo dar viskas nusavinta, tai veikė pradžioje ir caro laikų kai kurie įstatymai, kurie buvo įtraukti į 1922 metų „Darbo kodeksą“. Jie leido fabrikins sudarinėti sutartis su darbininkais, tartis su jais dėl atlyginimo ir juos laisvai samdyti. Darbininkai taip pat nevaržomai galėjo iš vieno fabriko persikelti į kitą. Paskui visa tai buvo pakeista: fabrikai neteko laisvės tartis su darbininkais, darbininkai buvo kietai prisitvirtinti prie vienos vietos, jiems įvestos „darbo knygtės“. 1940 m. spalio 19 d. įstatymas darbininkus pavertė tikrais valstybės vergais. Jie gali būti kildinami iš vienos vietos į kitą, nei jų pačių nesiklausiant nei nei nepaisant jų seimos, nors ji liktų už poros tūkstančių mylių. Kas drįstų atsakyti, būtų apkaltintas kaip savavališkai metęs darbą. O tokie atsiduria koncentracijos stovyklose. Negali taip pat niekas priimti darbininko į darbą, jei jo „darbo knygtėje“ nepažymėta, kad jis iš kitur atleistas ar perkeltas. „Darbo knygtė“ yra kaip šuniui medalis po kaklu: be jos darbininkas niekur negali pasirodyti, nebent Sibiro sniegynuose. Be to, 1940 metais darbininkai „išaldyti“ į savo darbą kaip kokios prekės. Tad kalbėti apie laisvą ar pasirinkamą darbą Sovietų Sąjungoje yra tuščias burbulas.

Darbo drausmė yra neįmoniška ir griežta

Suvaržytas ir pavergtas darbininkas, be abejonės, netenka no-

KODEL DARBININKAI KĖLĖ RIAUŠES VILNIUJE?

Atsakymą duoda patys Sovietų Sąjungos įstatymai. Jie atima darbininkui laisvę, kietai prispaudžia prie darbo baudomis, padaro jį nelaimingu vergu. Savo teises jis gali ginti tikta aukodamas gyvybę.

ro dirbti. Darbas jam virsta kančia, ypač kai jis ne ką ir uždirbti gali, o savo jėgas turi atiduoti visai. Sovietų Sąjungos komisariatai tada griebė drakoniskų priemonių.

1938 metų įstatymas fabriko vadovybėms davė teisę skirti darbininkus į prastesnį ir mažiau atlyginamą darbą, jei kas pavėluotai ar anksčiau.

1939 metais tos baudos buvo numatytos už 20 minučių sugaištį. Kas savavališkai pasitraukia nuo darbo ir ieško kito, gali būti baudžiamas kalėjimu nuo 2 iki 4 mėnesių (karo pramonėje iki 8 metų). 1940 metais „bosams“ leista darbininkus bausti kalėjimu iki 20 dienų be jokios apeliacijos. 1943 metais už pavėlavimus ar apsilėidimą daug kur numatyta koncentracijos stovykla ir mirties bausmė (1947 m. ji buvo visoje Sovietų Sąjungoje tariamai panaikinta, o 1950 m. vėl grąžinta). Nepaprastai drakoniskos baudos taikomos dirbantiems geležinkeluose, uostuose, telegrafo ir telefono įstaigose, aviacijoje, vandentiekio ir elektros įmonėse, prie karinių sandėlių, karo pramonėje ir k. Čia menkiausias prasišalimas su darbo taisyklėmis gali galvą kainuoti.

Darbas kainuoja ir darbininko kišenei. Yra smulkūs kainoraščiai, kiek darbininkui reikia išskaityti iš algos, jei sugadina mašiną ar prekęs. Kadangi darbo organizacija ir įmonių priežiūra Sovietų Sąjungoje gana prasta, tai ne dėl darbininkų kaltės sugenda greičiau ir mašinos ir prekės išeina ne tokios, kaip reikia. O už tai atsako darbininkai. Jiem gali būti nuskaityta iki 2/3 algos.

Darbo sąlygas nustato valdžia

1922 metų „darbo kodeksas“ dar leido fabrikams laisvai susitarti su darbininkais dėl valandų skaičiaus ir atlyginimo. Atlyginimas galėjo būti pasirinktas valandinis arba pagal atliktą darbą. Šiandien to vis jau nėra. 1931 metais įvestas akordinis darbas (piecwork) dabar jau apima visas darbo sritis. Darbo normos nustatomos pagal pajėgiausį darbininką, kuriam parūpinami ir geriausi darbo įrankiai. Paskui tą normą paskiria visiems darbininkams. Kas jos neįstengia atlikti, tas paliekamas

dirbti antvalandžius. Yra beveik taisyklė, kad darbininkai dirba tris valandas daugiau už tą patį atlyginimą. Tai nustatyta 1941 m. birželio 28 d. įstatymu. Tik tai jaunesniems kaip 16 metų numatyta ne daugiau kaip 2 valandos viršaus.

Darbininkų sutartys su fabrikais dėl darbo valandų ir algos 1933 metais buvo panaikintos. Po keturiolikos metų (1947) kolektyvinės sutartys vėl grąžintos, bet tikrai popierėje. Vadovaujant fabrikų komitetams, kuriuos sudaro fabriko vadovybės ir darbininkų atstovai, svarstoma tik kylančių nesutarimų. Alga, darbo valandų ir darbo sąlygų diskutuoti negali. To negali daryti nei profesinės sąjungos (1946 metų įstatymas). Viskas nustatoma iš viršaus. Tačiau suaukiami darbininkų mitingai, kurie „mielai užgria“ valdžios ar komunistų partijos nustatytas algas, pakeltą darbo normą ir atlyginimą. Kas viso to neišgyveno, negali suprasti, kaip darbininkas gali būti „dėkingas Stalinui“ už tai, kad gauna daugiau dirbti, o mažiau valgyti. Tas galima tikrai Sovietų Sąjungoje.

Darbai mobilizuojamas jaunimas

Nuo 1940 m. pabaigos įvairiems darbam imta apmokyti jaunimą. Komisarų tarybai (nuo 1946 metų ministeriais

vadinama) duota teisė kasmet mobilizuoti iki vieno milijono paauglių nuo 14 iki 17 metų. Našlaičiai imami ir nuo 12 metų. Apmokymas trunka nuo pusės iki vienerių metų vadinamose „darbo mokyklose“ (školų fabriko-zavodskavo obučienija), bet iš tikrųjų tai yra tik pratinimas dirbti prie kurio nors fabriko. Tai nebūtų dar bloga, jei tai būtų daroma su tėvų sutikimu. Bet jokia mobilizacija tėvų valios neklausia. Neklausiamas taip pat ir jaunuolis, ar jie nori to „mokslo“. Jie imami prievarta iš pačios Rusijos ir jos okupuotų kraštų. Tokiu būdu yra daug ir lietuviško jaunimo išvežta ir išblaškyta po plačiąsias Rusijos erdves.

Pamokyti jaunuoliai įstatomi į tokius darbus, kurie tik suaukusiems tinka, kaip anglių kasyklose, geležies liejyklose, naftos valyklose, sunkioje pramonėje ir p. Nuo to darbo jie negali atsikvėpti be 4 metų, o po to juos suima suaugusiųjų įstatymai. Darbą pakeisti reikia jau leidimo. Taip nuo mažens žmogus paverčiamas darbo vergu. Tai aišku iš darbo ministerijos pranešimų. 1950 m. viešai paskelbta, kad sunkioje pramonėje pusė darbininkų yra išėjusių minėtas „mokyklas“. Jie buvo atplėsti nuo šeimo, nuo jaunatvės džiaugsmo, nuo aukštesniojo mokslo ir „išaldyti“ į darbą.

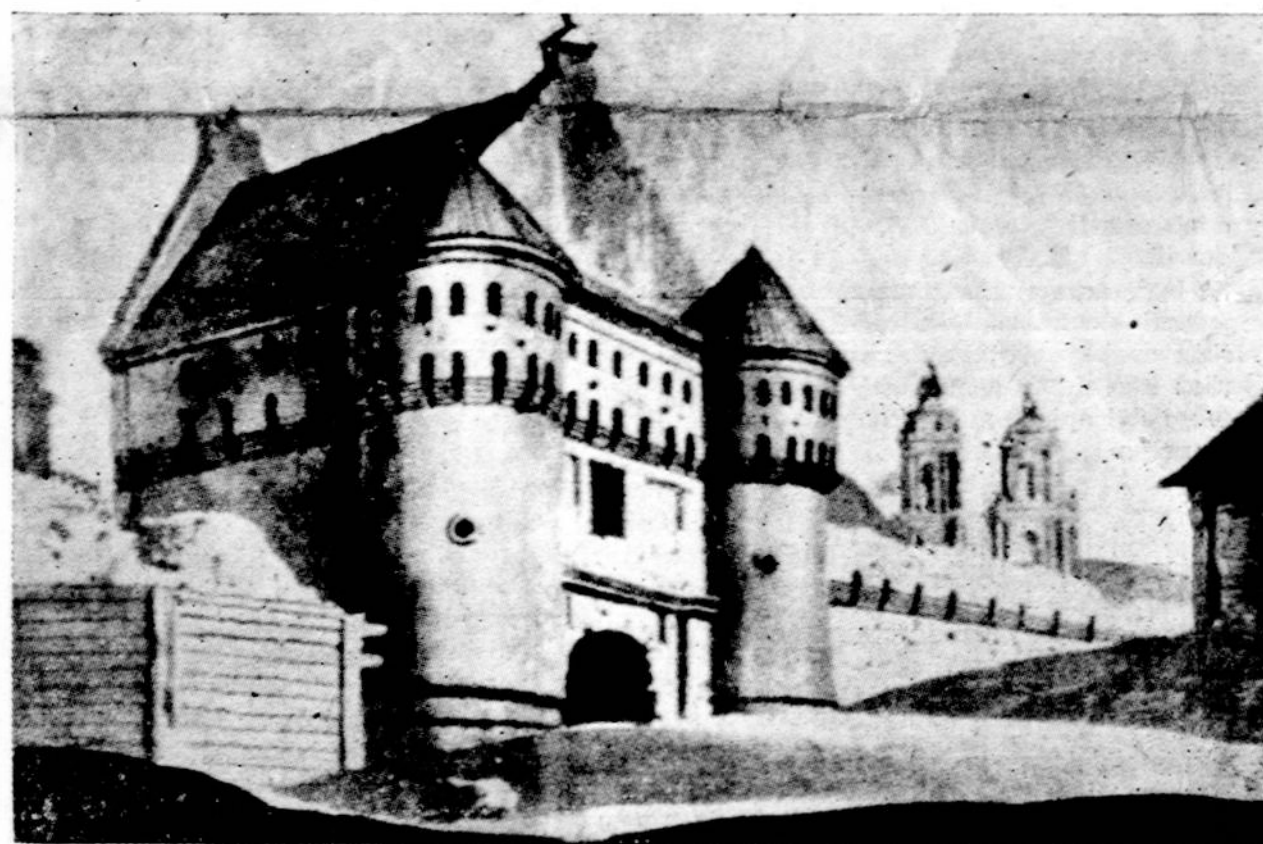
Viskas remiasi valstybės spaudimu

Jei priskaitytume dar milijonas žmonių, kurie yra sukisti į koncentracijos stovyklas ir pavesti slaptosios policijos (MVD) priežiūrai, tai nedaug paliktų „laisvai“ dirbančiųjų. Ir tie mažai kuo skiriasi nuo sumobilizuotųjų ar sumuotųjų. Štai, vienas Leningrado universiteto profesorius Dogadov 1949 metais rašė: „Sovietų Sąjungoje iš esmės nieku nesiskiria laisvai pasirinkamas ir nuskiriamas darbas... Be valstybės spaudimo (mūsų pa-braukta) nebūtų galima pasiekti principo: kiekvienam darbas pagal jo sugebėjimą.“ Taigi, asmeniui laisvės nelieka. Turi būti tuo, kuo tave bolševikų valdžia laiko: kastuvu anglims kasti ar pėdinti geležį lydinti. Jei pasipriešinsi, tai būti miško kirtėjų Archangelsko sniegynuose ar pie- meniu Kazakstane.

Jei būtų taip kitur...

Jei Jungtinėse Amerikos Valstybėse būtų taip „išaldomi“ ir tvarkomi darbininkai, tai pirmieji suriktų komunistai: „ar matote, kas daroma su darbininkais, kaip jie išnaudojami ir spaudžiami!“ Bet kai tą daro „šviesioji Sovietų Sąjunga“, tai jie pakabinę liežuvis visiems rodo: „ar matote, kaip ten darbininkai „laisvai“ dirba ir gerai gyvena!“

Komunistai visą laiką tik liežuvio malybė apie Sovietų Sąjungos gerbes. Geriau jie suorganizuotų darbininkų ekskursijas į Sovietų valdomus kraštus. Tegu ten laisvai darbininkai nuvažiuoja, apžiūri, pamato, pasikalba... „Vilnis“ ir „Laisvė“ galėtų imtis to naudingo darbo. Atliktų gražų patarnavimą žmonijos labui.

Šios sienos kitados Vilnių saugojo nuo prieši-

UPĖ

A. ZILVINAS

Ir vėl šoko šen, bėgo ten, bet niekur nerado jokios pagalbos. Beliko tik viena—kuo greičiausiai apsirengti vienuolišku abitu ir skubėti.

Šokasi prie Tėvo Pranciškaus drabužių, bet kaip j juos įlysti. Mėgina vienaip, deda kitaip, bet vis sukasi kreivai gaubtas. Susijusios juosta ir žiūri į save.

— Tai bent vienuolis! Toks negaliu pasirodyti policijai. Gali dar į beprotnamį išgabent: inspektorius vienuolis.

Reikia bėgti į vienuolyną. Sotas prieina prie upės, įspruksi į jį ir niekas nematys. Vienuolynas jau pilna žmonių, telefonu susisieksi su policija.

Išlenda iš krūmų ir dumtė dumia tekinas, bet sandalai klapsi, lenda smiltys, ir jis klumpa. Vėl keliasi ir vėl skuba.

Paupio takeliu ejo moteris.

— To betruko! Pamatys ir tuoj skambins visais varpais: inspektorius pamšo! — ir dūmė atgal į krūmus. Praskėdęs šakelės laukė, kol ši praėis, ir tada vėl nešėsi į vienuolyno sodą, pasikėlęs abitą, kad nesipainiotų tarp kojų.

Vienuolynas jau buvo kažkas atsitikę. Iš mokytojų konferencijos atbėgęs užsėdęs pasitūtinys ir pareikalavo, kad tuoj atvyktų prelegentas, Tėvas Pranciškus, ir pradėtų paskaitą, nes inspektorius prasmego lyg į žemę. Jo pavaduotojas šiaip taip atidarė konferenciją, bet ką toliau veikti, nežino.

Vienuolynas visur ieškojo Tėvo Pranciškaus, bet niekur nerado. Viršininkas širdį ir rinko žodžius, kuriais išbars slapuką. Tuo metu jis pamatė sode vienuolį, kuris bėgo pasikėlęs abitą.

— Na, kas gi ten? — gūščiojo pečias. — Ar jis? Bet ko taip lekia? — ir kažkas negero įsismelkė galvon.

Viršininkas nuskubėjo laiptais žemyn ir staiga sustojo, nepažindamas Sidabro vienuolio abite.

— Iš kur? Iš kokio vienuolyno?

— Iš vienuolyno? — nustebo inspektorius.

— Viešpatie! — sušuko gvardijonas, pažinęs Sidabrą. — Kas čia dabar! Kokias komedijas vedžioji?

— Tėve, atsiprašau, — kalbėjo uždukęs inspektorius. — Aš iš paupio. Toks nemalonus. Žinote, maudėmės... ir Tėvas Pranciškus neišlipo į krantą...

— Ką? Jūs jo abite? — griaudė gvardijonas, nepažindamas tikėti.

Inspektorius papasakojo visa, ir gvardijonas, rankas sudėjęs, sušuko:

— Ar nesakiau, kad neitų vienas maudyti... Reikia pranešti policijai, kuo greičiausiai, tegu atsiunčia gelbėtojus...

Iš visų kampų skubėjo vienuoliai, maišėsi, klegėjo, nežinodami, ką daryti. Tuo metu atsirado Tėvas Florencijus, ramus ir šaltas žmogus. Jis dar kartą apklausinėjo inspektorį ir paskambino policijai.

— Nuskendo Tėvas Pranciškus prie vienuolyno sodo. Atsiųskite specialistus, na, tuos, kurie skenduolius žvejoja. Paupyje lauksime keturiuose...

Tėvas Florencijus pasiėmė dar du vienuolius, inspektorį ir išėjo. Visi nutarė, kad eidami užsuks pas Sidabrą į butą. Jis persirengs.

Sidabras gyvena prie pat vienuolyno. Tik gatvę peršok, ir atsidursi jo kieme.

Vos pravėdė vartelius, kai namuose išgirdo keistą trūkšmą. Vaikai verkė, durys daužėsi, o ponis Sidabrienė klykė ne savo balsu. Pastebėjusi ateinančius vienuolius, verkdamas išbėgo į priebutį.

— Tėveliai, nuskendo, nuskendo...

— Tokia Viešpaties valia, — atsakė vienuoliai. Jie negalėjo suprasti, iš kur ponis Sidabrienė taip greitai viską žinojo ir jau apraudojo Tėvą Pranciškų.

Staiga ji liovėsi šaukus, įbėdė akis į savo vyrą, apsirengusį abitu, susvyravo ir metėsi jam ant kaklo.

— Gyvas! Gyvas! — šaukė ji.

— Kas gyvas? — klausė inspektorius.

— Tu, tu... Man Tėvas Pranciškus pranešė, kad nuskendai. Aš verkiau ir vaikus mušiau, kad nedabojų tėvo, kam jį vieną išleido...

— Tėvas Pranciškus! — sukuždėjo vienuoliai.

— Na taip!

— Kas gi čia dabar?

Tuo metu pasirodė ir Tėvas Pranciškus, apsirengęs gražia inspektorius elute.

— Tu gyvas?! — sušuko vienuoliai ir puolė jį sveikinti, bučiuoti.

Tėvas Pranciškus valandėlę žiūrėjo į inspektorį, nusišypsojo ir apkabinęs išbučiavo:

— Ir kas sukeitė mums drabužius? — juokėsi jis.

Tėvas Florencijus, ramiai į visus žiūrėjęs, neiškentė ir užklaušė:

— Pagaliau man visai neaišku, kas čia skendo?

— Mano vyras! — atsakė Sidabrienė.

— Aš? Nė nebūdžiau. Man atrodė, kad Tėvas Pranciškus!

(bus daugiau)

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

PHILADELPHIA, PA.

Ateitininkų išvyka

Kun. J. Švagzdys, Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų kapelionas Brocktone, išvyko vienai savaitėi atostogų į Čikagą. Ten žada aplankyti gimines ir pažįstamus.

Darbo šventėje, rugsėjo mėn. 4 d., Brockton, Mass., seserų vienuolyno sodyboje rengiamas tradicinis didžiulis piknikas. Kartu bus šventinama ir naujai pastatyta senelėms prieglauda.

Prel. Pr. M. Juras, Kultūros Instituto pirmininkas, savo lėšomis jau baigė remontuoti patalpas Brocktone vienuolyne, kur yra perkeltas iš Bostono "Alkos" muziejus ir archyvas. Archyvui gauta naujos įdomios medžiagos. Dokumentus, rankraščius, leidinius ir kitą archyvinę medžiagą prašoma siųsti nauju adresu: Our Lady of Sorrows Convent, Brockton, Mass.

Antanas Pauzulis Čikagoje baigė elektros ir televizijos mokyklą. Už ypatingą pasididžiūjamą mokslo mokyklos vadovybei jam įteiktas medalis.

A. Semėnas ir E. Lapas, iš Vokietijos neseniai atvykę inžinieriai, Bridgeporte ruošias atidaryti televizijos įmonę.

Jurgis Blėkaitis pakviestas režisuoti Čikagos vaikų teatro pirmąjį spektaklį, kuris numatytas surengti gruodžio mėn. Rašytojos J. Augustaitytės-Vaičiūnienės ir Petrė Orinitaitės parašė specialiai šiam teatrui veikalus.

Arch. Bronius Elsbergas, dirbęs New Jersey kelių valdyboje prie tiltų projektavimo, gavo didelį užsakymą iš Bristol Engineering Corporation padaryti paruošiamuosius brėžinius projektuojamai naujai plieno įmonei. Tai įmonė turėtų apdirbti apie 2 mil. plieno per metus.

Jonas Rimasauskas, Lietuvių Tautinės Martirologijos skyriaus vedėjas, kurio rūpesčiu Clevelande buvo surengta Lietuvos genocido paroda, paruošė ir išleido knygą, pavadintą "A Look Behind the Iron Curtain". Jam savo straipsniais talkininkavo: arch. St. Kudokas, dail. K. Žilinskas, žurn. B. Geidžiūnas, inžinieriai: Pr. Drasutis, Pr. Kirlys, Br. Mazelis, dail. V. Raulinaitis ir kt. Knygoje su iliustracijomis pavaizduota Lietuvos gyvenimas pirmosios ir antrosios bolševikų ir vokiečių okupacijos metu.

Dail. Adomas Varnas sutiko meniškai apipavidalinti "Lietuvių poezijos antologiją", kuri bus leidžiama Čikagoje.

Med. gydytoja Jean-Kvedaraitė, baigusi medicinos kolegiją Philadelphijoje, priimta dirbti Wyoming Valley ligoninėn.

Liet. kons. dr. P. Daužvardžio, Jono Brenzos ir Antano Olio liepos 22 d. Riverview parke, Čikagoje, pasakytas kalbas apie komunistų okupuotą Lietuvą citavo Chicago's dienraščiai Tribune, Daily News, Herald-American ir Chicago Times.

Ceslovas Grincevičius, Cice-ro, Ill., paskutiniu laiku dirbantis fabrike buvo sunkiai sužeistas, išlaužtas šonkaulis. Ligonis gydosai namuose.

Dirva, Clevelande, Ohio, pradeda spausdinti dr. J. Balio redaguojamą ir leidžiamą "Lietuvių tautosakos lobyną" — pirmąsias dvi dalis, pavadintas "Dvasios ir žmonės" ir "Liaudies magija ir medicina".

Jaunavedžiai

Jonas Ivašauskas ir Pajauta Januškevičiūtė, susituokę birželio 30 d., Riverside, N. J., šiomis dienomis lankėsi pas savo tėvelius ir gimines. Jaunųjų lietuviškoji pora gyvena Elizabeth, N. J., bet dažnai aplanko tėvukus, ypač savo "jauną senuką" Dr. J. Januškevičių ir gimines. Januškevičius iš tremties čia pirmiau atvykęs. Jaunieji žada ir toliau nepamiršti lietuviškos visuomenės. Rugpjūčio 5 d. ateitininkų išvykos proga jie siuntė savo sveikinimus ir linkėjimus ateitininkams, nes ir Pajauta Januškevičiūtė — Ivašauskienė yra ateitininkė.

Sekmingas karnavalas

Sv. Kazimiero parapijos karnavalas rugpjūčio 2-3 ir 4 dienomis praėjo. Čia visi galėjo laimėti ir pralaimėti, bet parapijai tikrai pelnė gerą sumą. Ypač daug dirbo kelios nuolatinės parapijos darbininkės. Parapijiečiai yra dėkingi.

Naujagimiai

Albertas ir Mary Mažeikai, 1702 S. 2nd St., susilaukė sūnaus, kurį ir pakrikštijo Albertu vardu. Wallace, 1613 E. Moyamensing Ave., susilaukė dukrelės Onos. Žinoma vyte ir veikia Elenora Jablonskaitė, Stonienė, 1801 S. 2nd St., susilaukė sūnaus. Pranciška Mažeikaitė, Armstrong, 1526 E. Moyamensing Ave., susilaukė dukrelės. Visi naujieji parapijiečiai sveikata auga.

I kariuomenę

Pranas Barčius, 336 Earp St., išeina tarnauti DS. Šiomis dienomis jis laukia paskutinio kvietimo. Jis nuolat dirba sv. Kazimiero parapijos naudai.

Kun. A. Pulokas

lankėsi Philadelphijoje ir išbuvo kelias dienas sv. Kazimiero parapijoje, kur jis augo ir mokslus ėjo.

Mirė

Domicelė Naujelenė, rugp. 2 d., iškilmingai palaidota rugpjūčio 6 d. sv. Kryžiaus kapinėse.

Mirė Simonas Pagegala

Rugp. 2 d. Philadelphijoje, 4416 Comly St. mirė Simonas Pagegala. Palaidotas iš sv. Jurgio bažnyčios sv. Karsto kapinėse. Laidojimu rūpinosi Dominikas Eraminas. Velionis anksčiau gyveno Mahanoy City, Pa. ir buvo įvairių lietuviškų organizacijų narys. Liko nuliūdusi žmona Elena, trys sūnūs, duktė ir keturi anūkai.

Tebūna gailestingas Dievas jo vėlei, o likusiems artimiesiems tesuteikia ramybės ir paguodos.

K. V.

CLEVELAND, OHIO

Dr. Ad. Damušis, Ateitininkų Federacijos vadovas, rugpjūčio 4 ir 5 d. lankėsi studentų ateitininkų stovykloje prie Paw Paw ežero.

Skaučių Stovykla, surengta Brecksvilleje netoli Clevelando, pasibaigė rugp. 5 d. Stovyklavo 45 skautės, vadovavo skaut. Gulbinienė. Šeštadienį, rugp. 4 d., viešas lauzas su-traukė nemaža svečių iš Clevelando.

Sv. Jurgio parapijos pirmasis piknikas, įvykęs 15 d., parapijai davė 793 dol. pelno.

Motėrų Sąjungos 36 kuopos gegužinė įvyko rugp. 5 d. naujosios parapijos sode. Pelnas skiriamas naujai statomai bažnyčios altoriui įrengti.

Cleveland Press, vietos amerikiečių dienraštis, savo straipsnyje apie užsieniečių intelektualų įnašą į Amerikos kultūrinį gyvenimą paminėjo ir žinomą mūsų pedagogą Ig. Malinauską. Laikraštis rašo, kad Lietuvos universiteto profesorių Ignas Malinauskas, savo tėvynėje rašęs mokyklos vadovėlius, dabar turi dirbti paprastą dailės darbą. Šis amato, — laikraštis sako, — jis išmokęs dar iš savo tėvo mažas būdamas. Kartu įdėta ir nuotrauka, kurioj profesorius, darbo drabužiais apsitaęs ir su pjūklų rankoje, savo dukteriai aiškina "Lietuvių kalbos gramatiką".

Du Bois — viena seniausių lietuvių parapijų Amerikoje. Apie Du Bois lietuvių mūsų lietuviškoje spaudoje retai kada užtikame kokią nors žinią. O vis dėlto yra kas parašyti apie jų gyvenimą. Ant senosios lietuvių Du Bois bažnyčios pamato akmenų iškalti skaidriai rodo, kad 1894 metais ten buvo pradėta statyti jų bažnyčia. Iš to galima spręsti, kad ten lietuvių jau buvo gyventa maždaug prieš 60 metų. Dabar toje senoje bažnytelėje yra įrengta pradinė lietuvių mokykla ir keturklasė gimnazija, kuri jau gyvuoja keliolika metų. Teko sužinoti net pavardes, kaip Masionienės, jos tėveliai iš Džukijos (jau seniai mirę) ir kiti, kurie daugiau kaip prieš 60 metų gyveno Du Bois miestelyje.

Čia dabar klebonauja žilgalvis, bet dar energingas klebonas, kun. Mykolas Urbanas. Iš išvaizdos — tai tikras asketas ir atsisakyklis, bet kartu nepalaužiamos valios žmogus. Savo laiku daug dirbo kat. Bažnyčiai bei lietuvių, po parapijas važinėdamas kaip misijonierius. Jis yra gimęs Pennsylvanijoje angliakasių lietuvių šeimoje. Pirmąją atšventę 35 metų kunigystės jubiliejų. Visas savo jėgas ir sveikatą atidavė Du Bois parapijai. Atvykęs čia, rado parapiją didžiausioje netvarkoje. Buvo visokių nesutvarkytų tarp parapijiečių. Jaunasis kunigas Mykolas Urbanas griebėsi darbo! Pirmiausia pradėjo statyti naują bažnyčią su didžiule sale (1924), kleboniją ir galiausiai senoje bažnyčioje įrengė pradinę mokyklą bei gimnaziją lietuvių vaikams. 1948 metais klebonas iš vidaus atnaujino bažnyčią, o Lietuvių Vėteranų Klubas nupirko naujus vargonus. Be to, kai Amerikoje lietuvių buvo pasiekusi savo aukščiausią žydėjimo laiką, kun. M. Urbanas kelis metus redagavo ir savo lėšomis lietuviams leido laikraštėlį "MEILE". Reikia dar nepamiršti, kad kun. Mykolas dar yra plunksnos mėgėjas ir laikas nuo laiko rašo eilėraščius anglų ir lietuvių kalbomis.

Neseniai New York mieste buvo Kunigų Vienybės Seimas. Ten kaip tik buvo priminta ir gvilendta "liečiančių virš 20-ties svarbiausių šiuo metu tautinių ir religinių reikalų, k. a. — palaikyti parapijose bažnyčiose, mokyklose lietuvišką dvasią, katekizuoti, tikybą mokyti ir melsiti lietuvių kalba, visose parapijose ir lietuvių vienuolynų išlaikomoje aukštesnės mokyklose plėsti lituanistikos dalykų dėstyamą.

Čia Du Bois gyvena trys tremtinių šeimos: Poškai ir jų dvi dukrelės, Jasukynienė su dukrelėmis, Tiškai su sūneliu ir J. Baltrušaitis.

Kadaise čia lankėsi Balfio pirmininkas Dr. kan. J. Končius. Įsisteigė Balf skyrius. Bet iki šiol neparodė dar savo veiklos.

Erie vyskupijoje yra tik vienišė lietuvių parapija ir tai Du Bois. Jos vyskupijoje, kažkokioje Erie kolegijoje profesoriauja lietuvis kun. dr. Bar (Bogušas, tremtinys).

Liepos mėnesį vieną savaitę mūsų klebonui pastoracijos darbe talkininkavo Tėvas Benvenutas Ramanauskas, OFM.

Neseniai iš Korejos fronto sugrįžo Vasiliasų sūnus Jurgis.

BAITIMORES ŽINIOS

Daug dėmesio mokyklai

Sv. Alfonso parapijinė mokykla kasmet gražiai plečiasi. Per paskutiniuosius 10 metų mokykla padidėjo dvigubai. Siemet vėl įrengiama nauja klasė. Numatoma turėti daugiau mokinių. Be to, dar daromas kapitalinis remontas visų mokyklos patalpų: daug kas pertvarkoma, įrengiama, dažoma. Šio mėnesio gale visa bus baigta. Naujai pertvarkytoje mokykloje malonu bus dirbti mokytojoms ir mokiniams. Žinoma, tas malonumas parapijai kainuos per 5 tūkstančius dol. Tėvai, kurių vaikai mokyklą lankys, turėtų visa tai įvertinti ir būti dėkingi gerb. parapijos klebonui, kurio rūpesčiu tai daroma. Esant reikalui, reikėtų per daug nesiskųsti aukų išlaidoms apmokėti.

Numatoma, kad sv. Alfonso parapijos mokyklos patalpose

PITTSBURGH, PA.

Sidabrinis jubiliejus

Liepos 29 d. sv. Pranciškaus Seselių vienuolyno buvo didelė šventė. 11 seselių minėjo savo vienuoliško gyvenimo sidabrinę sukaktį: Motina M. Loyola iš Chicago, Ill., Ses. M. Viktorija iš St. Clair, Pa., Ses. M. Agota iš Detroit, Mich., Ses. M. Helena iš Kenosha, Wis., Ses. M. Matilda iš Chicago, Ill., Ses. M. Claire iš Elizabeth, N. J., Ses. M. Bonaventūra iš Elizabeth, N. J., Ses. M. Rozalija iš Elizabeth, N. J., Ses. M. Eleonora iš Elizabeth, N. J., Ses. M. Fidelis iš Pittsburgh, Pa., Ses. M. Joseph Mary iš Brooklyn, N. Y.

Ta proga 8.30 val. iškilmingas sv. mišias atliko kun. J. Skripkus, atsistovaujant kun. J. Simonaičiui ir kun. A. Jurguičiui.

Lietuvių parapija Elizabeth, N. J. gali džiaugtis turėdama šiam būrelyje net penkis jubilatus.

Ilgiausių metų ir Dievo palaimos laimingai sulaukti aukstinio jubiliejaus!

J. S.

vėl veiks ir lietuviškoji šeštadienio mokykla, kaip neišvengiama bėdos priemonė lituanistikos dalykų mokymui papildyti lietuvių vaikams. Pradės trečiuosius mokslo metus. Mokinių padaugės.

Bus naudinga stovykla

Ateitininkų Centro Valdyba jauniesiems ateitininkams rengia trumpalaikę stovyklą. Jos tikslas — suteikti didmiesčių išvargintiems jaunuoliams sveiko poilsio ir sustiprinti juos ideologiškai. Stovykla bus Marianapolyje, kur yra labai geros stovyklavimui sąlygos. Pradžią rugpjūčio 25 d. Tesis tik vieną savaitę. Mokestis už visą išlaikymą per stovyklavimo laikotarpį tik 10 dol. Tai, gi, pigu.

Kandidatų į stovyklą parinkimo reikalą Baltimorėje tvarko ateitininkų kuopa. Jaunuolių, berniukų ir mergaičių, kurie stovyklauja, užsiregistravusių yra daug. Tėvai, kurie dar norėtų savo vaikus į stovyklą išleisti, prašomi neatidėliojant kreiptis. Stovykla bus labai naudinga: sveikas poilsis, tinkamas auklėjimas bei priežiūra ir naudingos žinios.

Waterbury, Conn.

Tėvynės Myl. Dr-jos

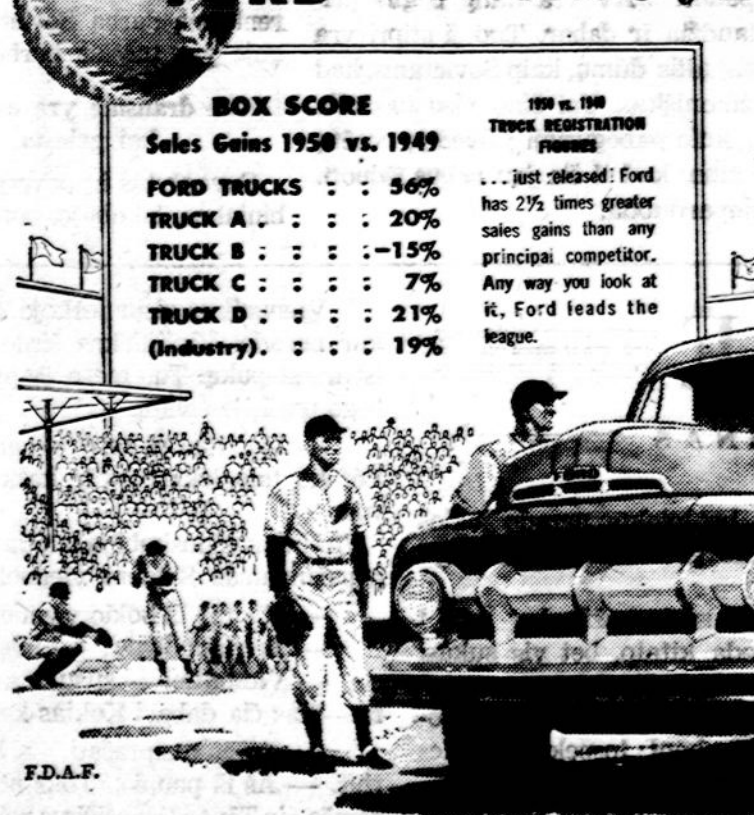
Waterburio skyrius, kartu su Care and Relief Club, rugpjūčio 12 d. Linden Parke, Union City (Waterburio priemiesty) ruošia pikniką. Piknikas kalbės buvęs Balfio atstovas Europoje Jonas Valaitis, prof. Vaclo. Biržiška ir kt. Pelnas skiriamas spaudos ir liet. šalpos reikalam.

Rugsėjo 9 d. Waterburio Rūtos draugija minės savo gyvavimo 45 metų sukaktį. Ta proga draugija rengia gegužinę - pikniką. Piknikas įvyks P. Zailskus sodyboje, 431 Piedmont st.

Visos draugijos prašomos tą dieną savo parengimų nedaryti. Visi lietuviai maloniai kviečiami mūsų jubiliejiniam rengimui.

Rengimo Komisija

FORD PIRMAUJA

...IR NIEKO NUOSTABAUS

Šie DIDELI privalumai padaro Fordą pirmuoju tarp kitų prieinamos kainos sunkvežimių.

GALINGAS PILOTAS daugiausia į jėgos iš paskutinio lašo gazo. Išskirtinai Fordas žemų kainų rinkoje.

Ekonomiškas lenktynių — parodė kad Fordo Sunkvežimiai mažiau išlaidų ima.

Du dideli Sunkvežimiai ... 5 STAR arba (kiek pridėjus) 5 STAR EXTRA kaip aukščiausią parodytą — teikia didesnę patogumą.

Pasirinkimas V-8 arba V-6 ... 95 HP. iki 145 HP. Dideliame darbe Sunkvežimis kiekvienam atvejui.

FORDU VEŽTI

MAŽIAU APSEINA KADANGI...

FORDO SUNKVEŽIMIAI ILGIAU IŠLAIKO

Remdami paskutiniuosius duomenis 7,318,000 sunkvežimių registracijos, apdraudus eksploatuoti nustatė, kad Fordo Sunkvežimiai ilgiau išlaiko.

Prez. H. Trumanas pareiškė, kad Amerikos valdžia laikys atsakomąja Vengrijos komunistų vyriausybę už jos begėdišką elgesį masiškai deportuojant žmones. Prezidentas tokius veiksmus pavadina "brutaliais" ir priešingus Amerikos laisvės bei teisybės suvratimui.

Connecticut valstybės senatorius Brien McMahon, lankydamas Jugoslaviją, kalbėjo su diktatoriumi Titu. Pokalbisukio apie žmogaus teises, ypač gi religinę laisvę. Tito būvęs atviras.

Visi keliai veda į Naujosios Anglijos atostogų kraštą Maine

Rugpiūčio 12 d.

O. Ivaškienės vadovaujamoji šokėjų grupė

Tėvų Pranciškonų šv. Antano Vienuolyno
parke Kennebunk Port, Maine rengiama

NAUJOSIOS ANGLIJOS

LIETUVIŲ DIENA

Tėvų Pranciškonų sodyba Maine žaumoje

PROGRAMA:

Rytą:

11 val.—Vienuolyno aikštėje prasidės iškilmingos primicijų šv. Mišios, kurias laikys Tėvas LEONARDAS-GEDIMINAS JOČYS, OFM. Po Mišių bus teikiamas primicijanto palaiminimas. Pamokslą sakys T. Justinas Vaškys, Pranciškonų Provincijolas, o angliškai kun. M. Kemėžis, Bayonnes klebonas.

Giedos Waterburio šv. Juozapo parapijos choras.

12:30—Pietūs.

Popiet:

3 val.—Meninė dalis, kurią išpildys Bostono tautinių šokių grupė, vadovaujant O. Ivaškienei, ir Waterburio parapijos choras.

4 val.—Šokiai. Gros Biddefordo orkestras.

NEAPLEISKITE PROGOS 12 RUGPIŪČIO APLANKYTI TĖVUS PRANCIŠKONUS, KENNEBUNK PORTE

SPORTAS

Amerikiečiai lengvatlečiai ir toliau skina pergalę po pergalę. Neseniai Vienoje, Austrijoje, tarptautiniame lengvatlečių susitikime jie vėl laimėjo beveik visas pirmas vietas, nors ypatingai pažymėtiną pasekmę nebuvo atsiėmę. Beveik tuo pačiu metu Norvegijos sostinėje Oslo buvo kitos tarptautinės lengvatlečių varžybos, kuriose to amerikiečiai užėmė pirmasias vietas. Iš jų pažymėtinas H. McKenley 200 metrų bėgimas per 21.6. Turint galvoje, kad minėto lengvatlečio specialybė yra 400 metrų bėgimas, jo atsiėmtas laikas 200m distancijoje yra pasigerėtinas.

Antroji amerikiečių lengvatlečių grupė dar vis vieši Japonijoje. Praeitais savaitės bėgyje amerikiečiai turėjo 2 susitikimus su vietiniais sportininkais. Iš 19 varžybų amerikiečiai užėmė 15 pirmų vietų. Šie faktai rodo, kad ateinančios metais Helsinkyje įvykstančioje olimpiadoje amerikiečiai vėl vyraus lengvoje atletikoje.

Anglas Roland Hardy of Sheffield rugpjūtio 4 d. pagerino pasaulio rekordą 5 mylių (8 km) eisme. Jo pasiekimas laikas 35:24. Tuo pasaulinis rekordas pagerintas 9 sekundėmis.

Edmonton Mercury ledo rutulio komanda atstovauja Kanadą olimpinuose žaidimuose sekandais metais. Iš viso 6 klubai buvo padavę prašymus būti išrinktais atstovauti Kanadai, bet Mercury komanda skaitoma pajėgiausia. Jie prieš 2 metus Kanadai iškovojo pasaulio meistro vardą.

W. F. Talbert iš New Yorko laimėjo rytinės Amerikos teniso pirmenybes. Jo priešininkas finale buvo G. Mulloy, kurį Talbert lengvai nugalėjo. Pažymėtina tačiau, kad pusfinalyje jis laimėjo prieš šiu metų Wimbledon turnyro laimėtoją D. Savitą.

Amerikos rinktinė kvalifikavosi Amerikos zonos finaliniam susitikimui dėl Davis taurės. Jie nugalėjo Meksikos atstovus 5:0. Amerikos priešininkai minėtame finale bus kanadiečiai, kurie šį savaitgalį įveikė Kubos reprezentantus. Finalinio susitikimo favoritai laikoma Ameriką, kuri turi daug gerų teniso žaidėjų. Tai įrodo faktas, kad sekančiose žaidynėse Amerika atstovaus žaidėjai, kurie nežaidė prieš meksikiečius; tuo tarpu prieš Meksiką žaidė tenisininkai išties laukdami sekančio susitikimo.

Brazilijos žymiausias arklių lenktynės, Grande Premio, šiais metais laimėjo Pontet Conet. Arklys šiuo laimėjimu savo savininką praturtino maždaug \$50,000.

Cleveland'e L.S.K. "Zaibo" lengvatlečių varžybose jauna, daug žadanti Elvyra Šikšniūtė pasiekė naują Lietuvos rekordą nubėgdama 60 m per 8.0 sek. Tai gražus laimėjimas išėjus lietuvių sporte. Tenka pažymėti, kad Cleveland'e šiuo metu yra gerai suorganizuoti lietuvių lengvatlečiai. Dėka trenerio Bielskaus geros priežiūros, jaunieji sportininkai yra pasiekę gražių rezultatų.

P. V.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

P. Vaitonis įrašydintas į Kanados pirmenybes, kurios prasidėjo rugpjūčio 24 ir tęsis iki rugsėjo 1 d., Vancouver, British Columbia.

Laukiama, kad pirmenybėse dalyvaus 16-18 Kanados žaidėjų. Pavojingiausi Vaitonio varžovai Kanados pirmenybėse bus: Frank Anderson (1949 ir 1951 Ontario meistras), Maurice Fox, Montreal, Kanados meistras ir D. A. Yanovsky, Winnipeg, ilgis metus buv. Kanados meistras. Prof. Bogatirčuk, sakosi, nedalyvaus.

Amerikos šachmatų vadovybė aukščiausiai vertina iš kanadiečių, jauną torontiešį studentą F. Andersoną.

Meisteris Vaitonis iš visos širdies dėkoja visiems už pastangas sukurti fondą jo kelienei į Kanados pirmenybes. Pinigai, kaip matosi, tikrai suplauks iš Toronto, Bostono, New Yorko, Chicago, gal net Clevelando. Be to prisideda Hamiltono kanadiečiai.

Chicago Perikūno šachmatininkai baigia tarpusavio turnyrą. Turnyro užbaigoje numatoma surengti Chicago meistro Tautvalso pagerbimą.

Massachusetts Zaibo pirmenybės,

kurios įvyko rugpjūčio 5 d. Amherst, Mass., baigėsi šitaip: 1-2 H. Daly ir Dr. Putzman, 3-4 Kazys Merkis ir Nitzsche. Dalyvavo 26 žaidėjai.

Pernai Massachusetts Zaibo pirmenybės laimėjo Kazys Merkis 2 v. buvo H. Daly.

K. Merkis dukart nugalėjo šiu metų Massachusetts State meistrą E. Underwood per Massachusetts Zaibo varžybas Amherst, Mass. pradinėje, o vėliau baigminėje grupėje. - Sachmatininkas Mančinskis iš Anglijos persikėlė į Kanadą.

K. Skėma ir K. Merkis dalyvaus New England (6 valstybių) pirmenybėse, rugpjūčio 31 - rugsėjo 3 d., New Haven, Conn.

Pernai New England pirmenybėse K. Skėma laimėjo antrą vietą su 5-1 tašku, o Merkis surinko 3 1/2-2 1/2.

JAV pirmenybės New York'e. Į baigminę grupę iš 22 dalyvių iškvalifikavo 12: S. Reshevsky, Larry Evans, Horowitz, Santasiere, Benstein, Shainswit, Seidman, Dr. Mengarini, Hanaver, Pinkus ir Pavey.

Dėl pirmos vietos, atrodo, varžysis S. Reshevsky su jaunuoliu Larry Evans.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

WESX — 1230 KILOCYCLES, SALEM, MASS.

Kiekvieną šeštadienį 11 valandą ryto transliuojamos liudies dainos, muzikos kuriniai, pranešimai, sveikinimai ir kt.

Jeigu norite ką nors paskelbti ar pasveikinti, tai siųskite savo pranešimus ir sveikinimus adresu:

LITHUANIAN RADIO HOUR

366 West Broadway South Boston 27, Mass.
Telefonai: South Boston 8-6608 arba Norwood 7-1449

Lietuvių Radijo Draugijos

PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SEŠTADIENIAIS 2 VAL. POPIET. — WWRL 1600 kc

GYVUOJA PER 15 METŲ

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai, šokiai, ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdini pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVERgreen 4-7142

J. P. GINKUS AD. JEZAVITAS V. UBAREVICIUS
Direktorius Muzikos Dir. Pranešimų Dir.

Jau 9-ti Metai Kai Visi Klaus-

"Lietuvos Atsiminimų"

RADIO VALANDŲ

Šeštadieniais, 4:45 - 5:30 p. p.

Stotis WEVD—1330 kil. 5000 w.

JOK. J. STUKAS, Dir.

1264 White St., Hillside, N. J.

Tel. Waverly 6-3325

SAVI, PAS SAVUOSIUS!

Išvairūs skelbimai

PAIEŠKOJIMAS

Mrs. Ona Lauryna, gyvenanti 608 Grand St., Brooklyn 11, N. Y., prašo atsiliepti savo gimines Zaveckytes (Zaveckytes), iš Liudvinavo valsčiaus ir parapijos, kurios gyvena apie Boston, Mass., ir Petronėlės Zaveckytės, gyv. Argentinoje

Lubų dažymas tik \$7.50

Svarus darbas, greitas pataravimas. Geriausi dažai (ar medžiaga). Kreipkitės į Mr. WETMORE, Boston, Tel. LY-2-1269.

LINKSMOS PLOKSTELĖS REKORDAI

Naujai pagamintos pirmą kartą išleistos lietuvių kalba juokų plokštelės — rekordai. Čia rasit juokų, juokelių — ne linksta keliai. Jeigu Tamsta nesiųsktum jų klausydamas, reiktų eiti pasitarti pas savo daktarą. Kaina tik 1 dol.

DEKEN'S PRODUCTS

P. O. Box 666, Newark, N. J.

JONAS JAKAITIS

57-42 LAWRENCE ST.

Flushing, L. I. N. Y.

turi mėsinę ir maisto produktų krautuve su lietuviškais skilandžiais ir dešromis.

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS

PO GLOBA MOTINOS ŠV.

Pirminė — Eva Markšienė,

625 E. 8th St., So. Boston, Mass.

Tel. South Boston 8-1298.

Aice-Pirminė — B. Galimėnė,

8 Winfield St., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. — Stefaniya Overkienė,

555 E. 8th St., So. Boston, Mass.

Tel. So-8-6029.

Finansų Rašt. — B. Čiūnienė,

409 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. So-4-0948.

3dininkė — Ona Slauris,

51 Tampa St., Mattapan, Mass.

Ivarkdarė — M. Matejosiūnė,

866 E. 5th St., So. Boston, Mass.

Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė,

110 H St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 v.

vėkare, Parapijos salėje, 492 E.

Leventh St., So. Boston, Mass.

Visuotės draugijos reikalais kreipkitės

pas protokolų raštininkę.

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglius ir aliejų.

Parduodame

Ledų-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St.,

Brockton, Mass.

Tel. 189

J. CORONIS & SON

FURNITURE CO.

168 W. PEARL ST.,

NASHUA, N. H.

Tel. 4008

Mažos rendos — Mažesnės kainos

Veltui pristatymas — Išsimokėjimui

Ateikite į krautuve, kurioje

garantuotas sutaupymas

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų.

Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Saukite:

BORIS BEVERAYE CO.

J. ARLAUSKAS, Savininkas

220 E Street

Tel. SO 8-3141,

So. Boston, Mass.

Telefonas: EVERgreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISIUNAS IR SŪNUS EDWARD MISIUNAS SAVININKAI

Lietuviška Užeiga, kur visi myli užėti.

Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.

Importuoti konjakai - Užkandžiai - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

UŽSISAKYKITE TONIKO PAS MUS

Pristatom geriausį toniką

Piknikams, Vestuvėms,

Krikštynoms ir Visokiems

Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

GRAFTON AVE.,

ISLINGTON, MASS.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

Res. 37 Oriole Street

WEST ROXBURY, MASS.

Tel. PA-7-1233-W

Automatic Laundry

Nami skalbti neapsimoka.

Atneškite baltinius mums ir kai bematant išskalbime gerai ir pigiai.

396 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

Lietuvis Charles J. Kay, sav.

PARDUODAMI NAMAI

MASPETH, L. I. Visi turi po tuščią florą dviem seimom su 11 kambarių, aliejum apšildomi — \$6990. Panašus namas, tik mūrinis, kainuoja \$14,000.

JAMAICA NORTH, tarp 8 Ave. ir BMT Sub, visas tuščias dviem seimom mūrinis namas su balkonais (porčiais), 2 automobiliams garažas, apšildomas — \$15,500.

Taigi turime visokių namų, visose miesto dalyse, senų ir naujų.

B. ZINIS

361 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

REpublic 9-1506

EVERgreen 4-3487

PIRKITE NAMUS

WILLIAMSBURG — arti Aprešikimo lietuvių parapijos bažnyčios — 8 seimynų namas su tuščiu butu parduodamas pigia kaina.

WOODHAVEN — arti Forest Park — ir kitose apylinkėse turime gražių namų parduoti.

Namų pirkimo bei pardavimo ir visokios apdraudos (insurance) reikalais gerai patarnaus:

J. P. MACHULIS

Real Estate & Insurance

8656 85th St., Woodhaven 21, N. Y.

Tel. VIRginia 7-1896

DAvenport 6-0259

RALPH KRUCH

FOTOGRAFIAS

65-23 Grand Avenue

Maspeth, N. Y.

Tel. NEWton 9-4464

Estate of A. J. Valantiejus

VERONICA R. VALANTIEJUS

Laisniuotas Graborius

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41 — 72nd Street

Maspeth, N. Y.

ZUPP'S BAR

TELEVIZIJA

SPORTAS - MUZIKA

JOS. ZEIDAT, JR., Savininkas

Visų lietuvių mėgstamiausia, moderniškai įrengta užeiga —

Idealiska vieta pavišėti ir pavišinti svečius.

VISOKIŲ RŪŠIŲ GERIMAI IR UŽKANDŽIAI

MALONUS IR GREITAS PATARNAVIMAS

Prašome užėti ir įsitikinti.

411 GRAND STREET

Tel. EV. 4-7729 BROOKLYN, N. Y.

V. GERULAICIO

Transporto Kontora

Atlieka baldų, prekių, keleivių ir jų багаžo

PERVEŽIMO DARBUS

Aptarnavimo kainos žymiai mažesnės kaip kitur.

Rašykite: 671 WALES AVE., BRONX, N. Y.,

arba telefonuokite: MELrose 5-3149 nuo 6 val. iki 10 v. vak.

Lithuanian

Furniture Co.

MOVERS —

Insured and Bonded

Local & Long Distance Moving

326-328 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

W. J. CHISHOLM

GRABORIUS

"Asmeniškai Patarnavimas"

331 SMITH ST.

PROVIDENCE, R. I.

Telephone.

OFISO: DEXTER 1952

Namų: PL 6236

DAKTARAI ir LAIDOJIMO BIURAI

New Yorke

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)

Graborius—Balsamuotojas

Moderniška Kopyčia

423 Metropolitan Ave.,

Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(Bieliauskas)

Laidotuvių Direktorius

Notary Public

660 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

EVERgreen 8-9770

Joseph Garsza

Graborius—Balsamuotojas

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

Tel. VIRginia 7-4499

F. W. Shalins

(Šalinskis)

Laisniuotas Graborius

Suteikiam Garbingas

Laidotuves

— \$150 —

KOPLYCIA SUTEIKIAM

NEMOKAMAI

84-02 Jamaica Avenue,

Brooklyn, N. Y.

Kitur

Tel. POlar 4110

Charles J. Roman

(Ramanauškas)

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

1113 Mt. Vernon St.

Philadelphia, Pa.

Moderniška laidojimo įstaiga

Didelė, graži kopyčia, erdvi salė

Pakeleiviams suteikiama

nakvynė

Viskas nemokamai

Kreipkitės dieną ir naktį

Bostone

S. Barasevičius ir Sūnus

FUNERAL HOME

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

NEW YORKO NAUJIENOS

700 metų Mindaugo krikšto ir krikščionybės įvedimo Lietuvoje sukakties minėjimas

Rugsėjo 9 d., 4 val. p. p., šv. Patriko katedroje, 5th Ave. ir 50 St., kampos, įvyks Lietuvos karaliaus Mindaugo krikšto ir krikščionybės įvedimo Lietuvoje 700 metų sukakties minėjimas.

Minėjime dalyvauti pakviestas New Yorko arkivyskupas kardinolas Spellmans. Pamokslą sakys vienas New Yorko vyskupas. Katedros chorąs giedos iškilmingus misparus. Lietuviškų parapijų chorai prašomi pasirodyti bendram giedojimui. Bendrai visu bus giedama šios giesmės: Marija, Marija, šventas Dieve, Garbinime šv. Sakramentą, Lietuvos ir Amerikos himnai.

Pamaldų metu bus perskaitytas paslaukojimo aktas Neaklausiai M. Marijos širdžiai. Gerb. Klebonai prašomi anie tai paskelbti per pamaldas bažnyčiose.

Ateitininkai, skautai, veteranai ir legionieriai prašomi minėjime dalyvauti su savo vėliavomis.

Lietuviškos draugijos bei organizacijos prašomos tą dieną nedaryti savo parengimų ir dalyvauti šiame minėjime.

Kunigų Vienybė

313 dol. BALFui

Kaip BALFas savo pranešime skelbia, per birželio mėn. centre gauta iš New Yorko valstybės lietuvių 313 dol. aukų. Stambiausia auka yra Brooklynio Lietuvių Tremtinių Draugijos — 150 dol.

Vyt. Augustinas

pasitaręs su leidėjais, savo spausdinamos „Lietuvos Vaizdų“ knygos 100 egzempliorių paskyrė išdalinti lietuviškoms institucijoms, laikraščių redakcijoms, knygynams, JAV didiosioms bibliotekoms ir kt.

Mūsų brangiam geradariui

a. a. VLADUI VITKUI
mirus,
jo žmonai ir giminėms reiškiamė
gilia užuojautą.

TEVAI PRANCISKONAI

Quaker Path & Mount Grey Rd.

Stony Brook, Long Island

STONY BROOK LODGE

Vedėja Pr. LAPIENĖ

Kam patinka gamta—grynas oras, medžiai ir jūra, — kviečiamas atostogas praleisti Stony Brook Lodge, lietuvių vasarvietė. Viesbučio kambariai su visais moderniais patogumais. Sveikas ir įvairus maistas. Mėgstantiems skaityti čia pat didelė knygų biblioteka.

Kainos pernelyg mažos: vienam asmeniui savaitė nuo \$40.; dviem kambarių nuo \$70.; vienam asmeniui iki Stony Brook geležinkelio stoties, bet jie priimami tik su tėvais. Birželio ir nuo rugsėjo 10 žymi nuolaida.

Dėl rezervacijų rašykite MRS. LAPE, STONY BROOK, N. Y. Telefonai: Stony Brook 8-R arba Stony Brook 586.

Susisiekimas: Traukiniu iš New York'o imti Pennsylvania stoty Long Island traukinį, einantį į Port Jefferson (dažnai jį reikia pakeisti Jamaica stotyje, persikant į kita Long Island traukinį, einantį į Port Jefferson). Nuo Jamaica mažiausiai po 1½ val. kelionės išlipti Stony Brook stoteli, nuo kur taxi už 35c priveža prie vasarvietės durų.

Automobiliu: iš New York'o važiuoti 25 kelių iki Smithtown, o nuo čia imti 25A ir juo važiuoti iki Stony Brook geležinkelio stoties. Nuo čia, sekant Stony Brook Lodge iškabą, sukiti po kairei ir tiesiog važiuoti iki vasarvietės (viena malio kelio).

ALT valdybos posėdis

Pirmadienio vakare Atletų Klubu patalpose Brooklyn po sėdžio New Yorko Lietuvių Tarybos Valdyba. Buvo aptarti aktualieji reikalai, o ypač tai, kaip surinkti New Yorkui numatytą Lietuvos laisvinimo reikalams sumą.

N. Mazalaitė rašo naują apysaką

Rašytoja Nelė Mazalaitė, kuri neseniai atidavė „Gabijai“ spaudai parengtą savo knygą „Mėnuo, vadinamas medaus“, šiuo metu pradėjo rašyti naują apysaką „Senmergė“.

Kurčiai sugrįžo iš Europos

Čikagietis prekybininkas Don Kuraitis su žmona pereitą ketvirtadienį išlipo New Yorko uoste, sugrįžę iš savo kelionės po Europą.

Serga dail. T. Petraitis

Elizabeth gyvenęs dail. T. Petraitis, kaip jis savo brooklyniečiams kolegoms rašo, jau ilgesnis laikas serga ir negali atsidėti kūrybai.

Ginkai išvyko atostogų

Juozas Ginkus su žmona išvyko dviem savaitėm poilsio į kėlnus. Jo radijo programą per tą laiką tvarkys Ad. Jezavitas ir V. Ubara.

Priglaudė liet. šeimą

Šį pirmadienį New Yorko uoste išlipo 8 asmenų tremtinio Pr. Skuodo šeima, kurią sponsoriaus atsisakė priimti. BALFas dar tą pačią dieną surado asmenį, kuris sutiko tremtinius priglausti. Tas gėdadaris — tai Sioux City, Iowa, parapijos klebonas kun. S. Morkūnas, pats į Ameriką atvykęs prieš pusantį metų.

Sugrįžo P. Minkūnas

BALFo centro reikalų vedėjas P. Minkūnas, dvi savaites atostogų praleidęs Clevelande ir Rochesterje, sugrįžo į Brooklyną ir pradėjo eiti pareigas.

Dr. Paprockas pradėjo praktiką

Dr. Paprockas yra jau antiras iš tremties atvykęs gydytojas New Yorko apylinkėse atsidaręs savo kabineta, nors tuo atžvilgiu Čikaga yra žymiai laimingesnė, nes ten jau visa eilė buvusių tremtinių gydytojų sekmingai verčiasi private praktika.

Dr. V. Paprockas medicinos mokslus baigė Lietuvoje 1936 metais, o po to dar medicinos žinias pagilino Innsbruko universitete, Austrijoje. Be to, studijų ir medicinos praktikos tikslais jis kelis kartus buvo išvykęs į Vakarų Europą, kur turėjo progos dirbti su plačiai žinomais medicinos mokslų profesoriais Schonbauer, Finsterer, Denck, Austrijoje ir prof. Sauerbrunn, Vokietijoje.

Baigęs mokslus, Dr. V. Paprockas buvo pakviestas asistentu į Vytauto Didžiojo Universiteto Medicinos Fakultetą, kame dirbo iki išvyko iš Lietuvos, 1944 metais. Šalia to, Kaune turėjo didelę private praktiką, buvo konsultantu eilėje Lietuvos ligoninių ir taipgi kurį laiką dirbo chirurgu Prof. Dr. Kuzmos ligoninėje Kaune.

Būdamas tremtyje jis buvo gavęs teises verstis gydytojo praktika Vokietijoje ir Austrijoje ir per porą metų dirbo kaip chirurgas Vocklabruck miesto ligoninėje. 1945 metais per visą Austrijos ir Vokietijos spaudą nuskambėjo su Dr. V. Paprocku susištis įvykis. Tūlas 32 metų amžiaus slovaks bebandydamas nusižudyti buvo suvaręs sau peilį į širdį. Be sąmonės buvo nugabentas į ligoninę. Dr. V. Paprockas per-

Parengimas vienuolyno naudai

Brooklyne naują pranciškonų vienuolyną nuolatos lanko vietiniai lietuviai. Jie stebisi taisomu didžiuliu pastatu, kuris taps lietuvių kultūrinio centru. Spauštuvėje ir prie namo remonto daugybė darbininkų, kurių tarpe plūša patys pranciškonai, nevieną nustebina. Jie nuolatos klausia, iš kur gaunate lėšų? Atsakymą susilaukia vis tą patį: iš gerų žmonių. Gerieji Brooklyn ir apylinkių lietuviai, suprasdami pranciškonų rūpesčius, suruošė namui aptaisyti dar ir parengimą. Jis įvyko rugpjūčio 4 d. šv. Dominiko šventėje. Daugybė lietuvių lankė naują vienuolyną ir spauštuvę. Neįrengti ir išgriauti kambarėliai, kuriuose jau gyvena tėvai ir broliukai, nevieną jaudino. Jie pamatė, kiek daug dar trūksta galutiniam vienuolyno ir spauštuvės įrengimui. Apžiūrėję spauštuvę ir vienuolyną, svečiai susirinko būsimos koplyčios kambarįje. P. Krušinskas ir O. Sijevičienė atidarė susirinkimą, o vienuolyno viršininkas, T. Viktoras Gidžiūnas,

sveikino visus susirinkusius ir dėkojo už gausias dovanas. Po to svečiai buvo broliukų pavaišinti užkandžiais. Svečių tarpe buvo ir kun. N. Pakalnis, Apreiškimo parapijos klebonas, kuris atnešė stambią auką ir šiaip jau nuolatos rūpinasi nauju vienuolynu.

Šia proga norime pareikšti padėką visiems parengimo dalyviams už gausias aukas. Ypačingą padėką užsielpo A. Sijevičienė, kuri savo lėšomis parūpino gardžius užkandžius visiems svečiams. Jai padėjo paruošti E. Kašėtienė, kuri sukvietė svečius, Butkienė, Dumblinė ir Stravinskienė. Be to, dėkojame Anelii Zerskieni už svečių priėmimą.

Sis parengimas buvo didelė parama vienuolynui ir spauštuvei. Tačiau vienuolyno kultūriniai ir religiniai užsiėmimai reikalauja dar daug darbo ir lėšų. Tikimės, kad tai supras ir įvertins visi geros valios mūsų tautiečiai ir ku galėdami parems mūsų vedamą katalikiškos kultūros darbą.

TT. Pranciškonai.

Pasitarė tremtinių pagalbos vajeus reikalu

Pereitą antradienį Apreiškimo parapijos salėje buvo susirinkę vietos visuomenės ir liet. organizacijų atstovai pasitarti rudenį įvyksiančio New Yorko tremtinių pagalbos vajeus reikalu.

Vajeus Komiteto pirmininkas adv. Pr. Aleksis ir komiteto sekcijų nariai padarė prašimus apie lig šiol nuveiktą darbą.

K. Gudonis

iš Maspeth, L. I., aplankė pranciškonų vienuolyną B'klyne ir „Darbininko“ administraciją. Laikraščio reikalams paaukojo 5 dol.

Jonas Jakaitis

iš Flushing, L. I., buvo nuvykęs į Kanadą aplankyti savo giminačius Montrealyje. Grižęs aplankė „Darbininko“ administraciją ir užsakė savo giminačiams laikraštį. Be to, laikraščiui paaukojo 3 dol.

V. Tysliavienė išstojo iš JCAST

New York World Telegram and Sun buvo rašęs, kad New Yorko susikūrusiam jungtiniame komitete prieš sovietų tiraniją (Joint American Committee Against Soviet Tyranny) Lietuvą atstovauja V. Tysliavienė. Sis komitetas, kaip buvo skelbiama, buvo pasirengęs amerikiečių tarpe garsinti pavergtųjų tautų meną. Šiuo metu dėl esančių tame komitete nesutarimų V. Tysliavienė iš tenai pasitraukė.

DARIAUS - GIRENO PAMINKLAS

Birželio 27 d. Dariaus-Gireno paminklui statyti komitetas lankėsi Parkų Departamente didvyriams paminklų statymo reikalu.

Komisiją priėmė Parkų komisijonieriaus įgaliotas Mr. Cormier. Pasikalbėjime aptartą paminklo formą ir gautas galutinis sutikimas paminklą statyti.

Paminklas turėtų išrodyti taip: šlifuto granito lenta 6 pėdų ilgio ir 6 pėdų pločio viršuje. Apačioje kiek siauresnis — 4 pėdas. Įrašas galėtų būti iškaltas pačiame akmenyje ar įrašytas metalinėje lentelėje.

Prie paminklo bus pastatytas 45 pėdų aukščio plieninis stiebas, ant kurio nuolat plevėsuos Amerikos vėliava, o lietuvišką švencijų progomis, gavus leidimą, ir lietuviška vėliava. Paminklas primins ne tik lietuviui, bet ir kiekvienam praeiviui mūsų garbingųjų didvyrių žygį.

J. S.

BAYONNE, N. J.

Kun. M. Kemėžis

išvyko atostogų pas Tėvus Pranciškonus į Kennebunk Port, Maine. Jį pavaduoja kun. Pr. Aukštikalnis, S. J.

Didžiulis parapijos piknikas

įvyks rugpjūčio mėn. 26 d. parapijos sodelyje. Bus įvairi programa, šokiai ir dovanų paskirstymas.

P. G.

BOSTONO ŽINIOS

Prel. dr. K. Urbanavičius

vasaroja prie Thompsono ir kiekvieną savaitę pastoracijos darbai atvyksta į Bostoną.

Ateitininkų iškila

Kun. A. Kantautas rugp. 5 d. suorganizavo ateitininkų studentų ir moksleivių iškila į Craigville Beach, Cape Cod.

Felicija Pavydytė ir Everett Piorl

sukūrė šeimos židinį. Moterytės sakramentą jie priėmė šv. Petro bažnyčioje rugp. 5 d.

Jonas ir Alicija Tamulynai susilaukė dukrelės, kuri rugp. 5 d. buvo pakrikštyta Joanos-Pranės vardu. Jonas Tamulynas yra šv. Petro bažnyčios kolektojus, dirba vienoje nemažoje įmonėje So. Bostone, kur eina darbininkų prižiūrėtojo pareigas. Jis padeda savo tautiečiams susirasti darbą.

Mirė Ona Kurlanskienė

gyv. 41 Brooklyn Road. Mirė rugp. mėn. 6 d. Ji buvo 67 m. amžiaus. Amerikoje išgyveno 44 metus. Paliko 3 dukteris. Laidotuvės įvyko rugp. 9 d.

Staiga susirgo dail. P. Tričys

Eidamas gatve staigiai susirgo dail. J. Tričys. Nugabenus ligoninėn, padaryta jam apendicito operacija.

Bostoniečiai lanko Cape Cod

Rugp. 5d. labai daug bostoniečių vyko pasilėsti į pajūrį. Labai daug jų išvyko į Nantasket, bet daugiausiai šį kartą vyko į Cape Cod.

Ponios Ivaškieš

tautinių šokių grupę išvyksta ateinantį sekmadienį rugp. 12 d. į Tėvų Pranciškonų pikniką Kennebunk Port, Maine.

Išvyksta atostogų

Kun. Albertas Abraščinskas, lietuvių parapijos So. Bostone vikaras, išvyksta kelioms savaitėms atostogų.

Federacijos valdybos posėdis

Šių metų rugpjūčio 13 d., salėje po bažnyčia, vyks labai svarbus Bostono Federacijos valdybos ir visų organizacijų atstovų pasitarimas rugsėjo 8 d. ir Mindaugo krikšto minėjimo reikalu. Pasitarimo pradžia 7,30 vakaro.

Kan. prof. J. Končius

BALFo pirmininkas, vykdamas į Kanadą, aplankė Brockton, Mass. gyvenančius lietuvius ir Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyną.

Bostono Kęstutėnų stovykla

Bostono vietininkijos DLK Kęstutėnų draugovė rugpjūčio 6-12 dienomis stovyklauja amerikiečių skautų stovykloje Cedar Hill, prie Waltham, Mass. Vyksta per 20 kęstutėnų praleisti malonią savaitę gamtos prieglobstyje. Jie naudosis šios nuolatinės stovyklavietės įrengimais, jų tarpe ir plaukiojimo baseinu. Rugpjūčio 11 d. kęstutėnai į stovyklos uždarymo apeigas ir laukia kviečia savo tėvelius ir artimuosius bičiulius.

Cambridge, Mass.

Važiuojame į Maine!

Sekmadienį, rugpjūčio 12 d. 8 val. ryte nuo N. P. bažnyčios išeina autobusas į Kennebunk Port, Maine, kur pranciškonai gražiausiame N. A. pajūryje, savose patalpose, rengia Lietuvių Dieną. Iš Cambridge į Kennebunk autobuso bilietas su jėimo mokesčiu tik \$3.00. Visi įsigykite iš anksto bilietus, kurių galima gauti pas A. Bačinskę, A. Zavecką ir A. Daukantą. Visais keliomis reikalais kreipkitės į A. Daukantą.

Lankėsi aviacijos štabo viršyla J. Paulėkas

— praleido 4 savaites pas savo tėvelius ir draugus. Grižęs į štabą buvo paskirtas į naują vietą, į tolimąją Montaną valstiją. Karvy J. Paulėkas jau 9 metai yra karo tarnyboje.

Atostogavo: Baltuosiuose kalnuose N. H. tremtinė A. Daukantiene su vaikučiais praleido atostogas pas Nevierus. Šią savaitę į Baltuosius Kalnus išvyko J. Tebėrai su šeima. Brocktone atostogauja T. Banienė.

Mirė. Rugpjūčio 2 d. mirė Jonas Micevičius. Velionis rugp. 6 d. iš N. P. bažnyčios palaidotas šv. Kryžiaus kapinėse. Nuliūdime likusi žmona Hattie ir 10 metų sūnus Jonukas, 3 seserys ir 3 broliai. Likusiai šeimai reikiama užuojauta. Laidotuvių biuro direktorius F. Waitkus.

J. Morakas šiomis dienomis susilaukė dukrelės. A. D.

LIETUVOS GENERALIN. KONSULATO PAIEŠKOMI ASMENYS:

Aleknavičius, Alfonsas ir Juozas, iš Meškių km., Nedzingės parap. Aleksandravičius, Povilas, iš Pavandenio-Markų km.

Baranauškas, Feliksas, iš Žilimų km., Vilniaus kr. Bubnienė-Kubiliūtė, Barbora, ir seserys Ona Valaitienė ir Pranciška Šergalienė, bei Kubilius, Juozas, Jurgis ir Vincas, iš Sėnos val., Marijampolės ap.

Cerniauskas, Boleslovas, iš Černiauskų km., Leipalingio p. Festerlingienė - Šneiderytė, Ieva, ir seserys Kalvaitienė, Augustė, ir Naujokaitienė, Elzbieta, iš Dainių km., Jurbarko vl., Raseinių ap.

Garbenys, Pranas, iš Pakliaupės km., Laižuvo vl., Mažeikių ap.

Kandzlienskaitė, Anelija, iš Tarnaukos km., Marijampolės ap.

Kasmauskienė - Mankevičiūtė, Rozalija, Mankevičius, Leonas, bei Mankevičiūtės, Marijona ir Ona.

Kubilius, Juozas, Jurgis ir Vincas, ir Kubiliūtės, Barbora Bubnienė Ona Valaitienė ir Pranciška Šergalienė, iš Sasna vl., Marijampolės ap.

Liogė, Antanas ir Povilas, iš Gilvydių km., Viešintų vl., Panevėžio ap. (buv. Androniško vl., Ukmergės ap.)

Lučkauskaitė - Miškinienė, Vinculka, iš Sukorepkos km. Nedzingės parap., ir vyrais Miškinis, Jonas.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi pranešti į: Consulate General of Lithuania, 41 W. 82nd St. New York 24, N. Y.

RUGPJŪČIO-AUGUST 12 D. 1.00 VAL. PO PIETŲ

RUOŠIAMA

APREIŠKIMO PARAPIJOS GEGUŽINĖ - PIKNIKAS

IVYKS

DEXTER PARKE, WOODHAVEN

Bus puiki muzika, linksma nuotaika, karališkos šeimos rinkimai. Kviečiami visi atsilankyti.